

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΓΕΙΑΣ ΜΕ ΤΙΤΛΟ
«Μεταρρυθμίσεις στην ιατρικώς υποβοηθούμενη αναπαραγωγή»

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	
Άρθρο 1	Σκοπός
Άρθρο 2	Αντικείμενο
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΩΣ ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ – ΔΙΑΘΕΣΗ ΓΕΝΝΗΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ – ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΑΡΘΡΩΝ ΤΟΥ Ν. 3305/2005	
Άρθρο 3	Ηλικία φυσικής ικανότητας αναπαραγωγής του υποβοηθούμενου προσώπου - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 4 ν. 3305/2005
Άρθρο 4	Τροποποίηση καθεστώτος κρυοσυντήρησης γεννητικού υλικού, ζυγωτών και γονιμοποιημένων ωαρίων – Τροποποίηση παρ. 1, 3, 6 και 7 άρθρου 7 ν. 3305/2005
Άρθρο 5	Διάθεση γαμετών και γονιμοποιημένων ωαρίων - Τροποποίηση παρ. 1, 5 και 6 άρθρου 8 ν. 3305/2005
Άρθρο 6	Προεμφυτευτικός γενετικός έλεγχος – Τροποποίηση άρθρων 2, 3, 10 και 27 ν. 3305/2005
Άρθρο 7	Παρένθετη μητέρα – Τροποποίηση άρθρου 13 ν. 3305/2005
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΙΑΤΡΙΚΗ ΥΠΟΒΟΗΘΗΣΗ ΣΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ – ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΑΡΘΡΩΝ ΤΟΥ ΟΓΔΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΤΟΥ ΑΣΤΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ	
Άρθρο 8	Προϋποθέσεις ιατρικής υποβοήθησης στην ανθρώπινη αναπαραγωγή - Τροποποίηση άρθρου 1455 Α.Κ.
Άρθρο 9	Συναίνεση στην ιατρική υποβοήθηση στην ανθρώπινη αναπαραγωγή - Τροποποίηση άρθρου 1456 Α.Κ.
Άρθρο 10	Αναπαραγωγικό υλικό που δεν χρησιμοποιείται για την ιατρικώς υποβοηθούμενη αναπαραγωγή - Τροποποίηση άρθρου 1459 Α.Κ.
Άρθρο 11	Ανωνυμοποίηση ή γνωστοποίηση πληροφοριών τρίτου δότη – Επιλογή ανώνυμου ή επώνυμου τρίτου δότη από το υποβοηθούμενο πρόσωπο - Τροποποίηση άρθρου 1460 Α.Κ.
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΙΑΤΡΙΚΩΣ ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΑΤΡΙΚΩΣ ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ	

Άρθρο 12	Τήρηση αρχείου χορηγούμενων αδειών και αποτελεσμάτων διενεργούμενων προεμφυτευτικών γενετικών ελέγχων – Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 20 ν. 3305/2005
Άρθρο 13	Πόροι της Εθνικής Αρχής Ιατρικής Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής – Προσθήκη άρθρου 25Α στον ν. 3305/2005
Άρθρο 14	Ίδρυση Μονάδας Ιατρικής Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής και Τράπεζας Κρυσσυντήρησης στο Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο ΑΤΤΙΚΟΝ για την εξυπηρέτηση προσώπων οροθετικών στον ιό της ανθρώπινης ανοσοποιητικής ανεπαρκείας
Άρθρο 15	Αυτόνομες Μονάδες Ιατρικής Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής χωρίς ίδιες υποδομές εισόδου και εγκαταστάσεων - Τροποποίηση άρθρου 44 ν. 4633/2019
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΑΛΛΑΓΗ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΦΥΛΟΥ ΙΝΤΕΡΣΕΞ ΑΤΟΜΩΝ	
Άρθρο 16	Αλλαγή χαρακτηριστικών φύλου ίντερσεξ ατόμων
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄ ΑΛΛΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΓΕΙΑΣ	
Άρθρο 17	Ανάπτυξη, εποπτεία και έλεγχος συμβουλευτικών σταθμών και θεραπευτικών κέντρων - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 58 ν. 4139/2013
Άρθρο 18	Μετακίνηση προσωπικού Μονάδων Ψυχικής Υγείας - Τροποποίηση άρθρου 15 ν. 2716/1999
Άρθρο 19	Δυνατότητα απόσπασης ή μεταφοράς προσωπικού στο νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία «Εθνική Κεντρική Αρχή Προμηθειών Υγείας» - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 17 ν. 4865/2021
Άρθρο 20	Ειδικότητα Στοματικής και Γναθοπροσωπικής Χειρουργικής – Τροποποίηση παρ. β.2 άρθρου 29 ν. 3209/2009
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄ ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ	
Άρθρο 21	Έναρξη ισχύος

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ**

**Άρθρο 1
Σκοπός**

1. Με τις διατάξεις των Κεφαλαίων Β΄, Γ΄ και Δ΄ του παρόντος επιδιώκεται η αναμόρφωση του ν. 3305/2005 (Α΄ 17) και του Όγδου Κεφαλαίου του Τέταρτου Βιβλίου του Αστικού Κώδικα,

περί της ιατρικής υποβοήθησης στην ανθρώπινη αναπαραγωγή, και η διαμόρφωση ενός δικαιικού πλαισίου ικανού να ανταποκριθεί στις σύγχρονες κοινωνικές απαιτήσεις για ιατρική υποβοήθηση στην τεκνοποιία.

2. Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Ε' επιδιώκεται η θέσπιση ενός νομικού πλαισίου ικανού να διασφαλίσει θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα των ίντερσεξ ατόμων και να εξασφαλίσει την ομαλή ανάπτυξη του φύλου τους και της προσωπικότητάς τους.

3. Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου ΣΤ' επιδιώκεται η ρύθμιση ζητημάτων αρμοδιότητας του Υπουργείου Υγείας και η επίλυση προβλημάτων που σχετίζονται με την άσκηση των αρμοδιοτήτων αυτών.

Άρθρο 2 **Αντικείμενο**

1. Αντικείμενο των Κεφαλαίων Β', Γ' και Δ' είναι η αναθεώρηση του βασικού πλαισίου της ιατρικώς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής, στη βάση:

α) της αύξησης του ηλικιακού ορίου των γυναικών που δύνανται να προσφύγουν σε μέθοδο ιατρικώς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής από το πεντηκοστό στο πεντηκοστό τέταρτο έτος της ηλικίας, με βάση τα διεθνή επιστημονικά δεδομένα και την αύξηση του προσδόκιμου επιβίωσης,

β) της, απεριόριστης σε χρονική διάρκεια, δυνατότητας κρυσυντήρησης γεννητικού υλικού, χωρίς τη συναίνεση του ή της συζύγου ή συντρόφου, όταν πρόκειται για κρυσυντηρημένο μη γονιμοποιημένο γεννητικό υλικό, όχι μόνο για ιατρικούς αλλά και για κοινωνικούς λόγους, που συνδέονται με τη διατήρηση της γονιμότητας («κρυσυντήρηση για κοινωνικούς λόγους»),

γ) της διατήρησης και χρησιμοποίησης του κρυσυντηρημένου γεννητικού υλικού από το άτομο στο οποίο αυτό ανήκει, σε περίπτωση διαζυγίου, διάσπασης της ελεύθερης ένωσης ή λύσης συμφώνου συμβίωσης,

δ) της διάθεσης γεννητικού υλικού από δότη ή δότρια σε Τράπεζες Κρυσυντήρησης ανεξάρτητα από την ύπαρξη ληπτών τη δεδομένη χρονική περίοδο,

ε) της δυνατότητας του δότη ή της δότριας να αποφασίζει ο ίδιος ή η ίδια για την ανωνυμία του ή της.

2. Αντικείμενο του Κεφαλαίου Ε' είναι η διασφάλιση του σεβασμού της προσωπικότητας των ίντερσεξ ατόμων και του δικαιώματός τους στον σωματικό αυτοκαθορισμό.

3. Αντικείμενο του Μέρους ΣΤ' είναι η ρύθμιση ζητημάτων αναφορικά με την ανάπτυξη, την εποπτεία και τον έλεγχο συμβουλευτικών σταθμών και θεραπευτικών κέντρων για την αντιμετώπιση της εξάρτησης από ουσίες, τη μετακίνηση προσωπικού μεταξύ Μονάδων Ψυχικής Υγείας, τις θέσεις προσωπικού στο Γενικό Νοσοκομείο «Παπαγεωργίου» την απόσπαση και μεταφορά προσωπικού στην Εθνική Κεντρική Αρχή Προμηθειών Υγείας και την ειδικότητα της Στοματικής και Γναθοπροσωπικής Χειρουργικής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΩΣ ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ – ΔΙΑΘΕΣΗ ΓΕΝΝΗΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ – ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΑΡΘΡΩΝ ΤΟΥ Ν. 3305/2005

Άρθρο 3

**Ηλικία φυσικής ικανότητας αναπαραγωγής του υποβοηθούμενου προσώπου -
Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 4 ν. 3305/2005**

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 3305/2005 (Α' 17), περί των προϋποθέσεων εφαρμογής των μεθόδων της ιατρικώς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής, επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) το δεύτερο εδάφιο τροποποιείται, ως προς το έτος της ηλικίας που ορίζεται ως ηλικία φυσικής ικανότητας αναπαραγωγής, σε περίπτωση που το υποβοηθούμενο πρόσωπο είναι γυναίκα, β) προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Οι μέθοδοι Ι.Υ.Α. εφαρμόζονται σε ενήλικα πρόσωπα μέχρι την ηλικία φυσικής ικανότητας αναπαραγωγής του υποβοηθούμενου προσώπου. Σε περίπτωση που το υποβοηθούμενο πρόσωπο είναι γυναίκα, ως ηλικία φυσικής ικανότητας αναπαραγωγής νοείται το πεντηκοστό τέταρτο έτος (54 έτη και 0 ημέρες). Σε γυναίκες ηλικίας πενήντα ετών και μίας ημέρας (50 έτη και 1 ημέρα) μέχρι πενήντα τεσσάρων ετών (54 έτη και 0 ημέρες) δύναται να εφαρμοσθεί μέθοδος ιατρικώς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής μόνο μετά από σχετική άδεια της Αρχής.

Η εφαρμογή τους σε ανήλικα πρόσωπα επιτρέπεται κατ' εξαίρεση λόγω σοβαρού νοσήματος που επισύρει κίνδυνο στειρότητας, για να εξασφαλιστεί η δυνατότητα τεκνοποίησης. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται οι όροι του άρθρου 7.».

2. Η ισχύς της παρ. 1 καταλαμβάνει το σύνολο των γυναικών που συμπληρώνουν την ηλικία των πενήντα τεσσάρων ετών (54 έτη και 0 ημέρες) κατά τη διάρκεια του έτους 2022.

Άρθρο 4

Τροποποίηση καθεστώτος κρυοσυντήρησης γεννητικού υλικού, ζυγωτών και γονιμοποιημένων ωαρίων – Τροποποίηση παρ. 1, 3, 6 και 7 άρθρου 7 ν. 3305/2005

1. Στο άρθρο 7 του ν. 3305/2005 (Α' 17), περί της κρυοσυντήρησης γεννητικού υλικού, ζυγωτών και γονιμοποιημένων ωαρίων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

α) Η παρ. 1 τροποποιείται, ώστε να προβλέπεται η δυνατότητα κρυοσυντήρησης γεννητικού υλικού, ζυγωτών και γονιμοποιημένων ωαρίων και για τη διατήρηση της γονιμότητας, και διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η κρυοσυντήρηση γεννητικού υλικού, ζυγωτών και γονιμοποιημένων ωαρίων εφαρμόζεται είτε για τη διαφύλαξη και τη μελλοντική χρήση τους σε μεθόδους Ι.Υ.Α. είτε για τη διατήρηση της γονιμότητας («κρυοσυντήρηση για κοινωνικούς λόγους) είτε για ερευνητικούς και θεραπευτικούς σκοπούς.».

β) Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 3 τροποποιείται, ώστε να μην προβλέπεται ανώτατο όριο παράτασης της διάρκειας της κρυοσυντήρησης, και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Η διάρκεια της κρυοσυντήρησης καθορίζεται ως εξής:

α. Σπέρμα και ορχικός ιστός: αν το σπέρμα έχει κατατεθεί από τρίτο δότη, μέχρι δέκα (10) έτη, ενώ αν το σπέρμα ή ο ορχικός ιστός έχει κατατεθεί μόνο για μελλοντική προσωπική χρήση στο πλαίσιο εφαρμογής μεθόδων Ι.Υ.Α., μέχρι πέντε (5) έτη.

β. Ωάρια και ωθηκικός ιστός: πέντε (5) έτη.

γ. Ζυγώτες και γονιμοποιημένα ωάρια: πέντε (5) έτη.

Στις ανωτέρω περιπτώσεις, η διάρκεια της κρυοσυντήρησης μπορεί να παρατείνεται για πέντε (5) έτη κάθε φορά με έγγραφη αίτηση των δικαιούμενων, σύμφωνα με την παρ. 6, χωρίς ανώτατο όριο παράτασης.».

γ) Στην παρ. 6 επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: γα) προστίθενται νέο πρώτο και δεύτερο εδάφιο, γβ) το παλαιό πρώτο εδάφιο τροποποιείται, ώστε να αφορά μόνο στην κρυοσυντήρηση ζυγωτών και γονιμοποιημένων ωαρίων, γγ) το παλαιό έβδομο εδάφιο τροποποιείται, ώστε να μην απαιτείται για τον ή την σύντροφο ή την άγαμη γυναίκα ειδικό έγγραφο δήλωσης για την τύχη του κρυοσυντηρημένου γεννητικού υλικού, των ζυγωτών και των γονιμοποιημένων ωαρίων, γδ) προστίθεται νέο τελευταίο εδάφιο, και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Η κρυοσυντήρηση γεννητικού υλικού πραγματοποιείται κατόπιν έγγραφης συναίνεσης του προσώπου που το καταθέτει, σύμφωνα με το άρθρο 1456 Α.Κ.. Αν πρόκειται για ζεύγος, δεν απαιτείται η συναίνεση του ή της συζύγου ή συντρόφου, παρά μόνο επίσημη ενημέρωση του ή της συζύγου ή συντρόφου από τη Μ.Ι.Υ.Α. ή την Τράπεζα Κρυοσυντήρησης.

Η κρυοσυντήρηση ζυγωτών και γονιμοποιημένων ωαρίων πραγματοποιείται κατόπιν έγγραφης συναίνεσης των προσώπων που τα καταθέτουν, σύμφωνα με το άρθρο 1456 Α.Κ.. Αν πρόκειται για ζεύγος, απαιτείται η συναίνεση και των δύο συζύγων ή συντρόφων. Αν τα πρόσωπα είναι ανήλικα συναινούν και οι δύο γονείς, έστω και αν μόνον ο ένας έχει την επιμέλεια του ανηλίκου. Αν δεν υπάρχουν γονείς ή έχουν εκπέσει και οι δύο από τη γονική μέριμνα, η συναίνεση παρέχεται από τον επίτροπο, ύστερα από άδεια του εποπτικού συμβουλίου. Ο ανήλικος που έχει συμπληρώσει το δέκατο πέμπτο έτος της ηλικίας του συναινεί και ο ίδιος στην κρυοσυντήρηση. Η συναίνεση δίδεται ύστερα από λεπτομερή ενημέρωση σύμφωνα με το άρθρο 5 και οπωσδήποτε πριν από την έναρξη του κύκλου θεραπείας. Με το ίδιο έγγραφο, τα εν λόγω πρόσωπα οφείλουν να δηλώσουν για την τύχη του κρυοσυντηρημένου γεννητικού υλικού, των ζυγωτών και των γονιμοποιημένων ωαρίων κατ' εφαρμογή του άρθρου 1459 Α.Κ.. Η δήλωση για την τύχη του κρυοσυντηρημένου γεννητικού υλικού, των ζυγωτών και των γονιμοποιημένων ωαρίων κατ' εφαρμογή του άρθρου 1459 Α.Κ. τροποποιείται με τον ίδιο τύπο.».

δ) Στην παρ. 7 επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: δα) τροποποιείται το πρώτο εδάφιο, ώστε η ρύθμιση να μην αφορά στο γεννητικό υλικό αλλά να καταλαμβάνει και τις περιπτώσεις λήξης ή καταγγελίας του συμφώνου συμβίωσης, δβ) προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο και η παρ. 7 διαμορφώνεται ως εξής:

«7. Εάν δεν υπάρχει η παραπάνω κοινή δήλωση, καθώς και σε περίπτωση διαφωνίας ως προς τη χρησιμοποίησή τους, διαζυγίου, ακύρωσης του γάμου, διάστασης, λήξης ή καταγγελίας του συμφώνου συμβίωσης, λήξης της ελεύθερης ένωσης ή θανάτου με την επιφύλαξη του άρθρου 1457 Α.Κ., οι ζυγώτες και τα γονιμοποιημένα ωάρια διατηρούνται ή

χρησιμοποιούνται για ερευνητικούς ή θεραπευτικούς σκοπούς ή καταστρέφονται, σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 1459 Α.Κ. ύστερα από απόφαση της Αρχής, κατόπιν αιτήσεως της Τράπεζας Κρυσυντήρησης. Σε περίπτωση διαζυγίου, ακύρωσης του γάμου, διάστασης, λήξης ή καταγγελίας του συμφώνου συμβίωσης, λήξης της ελεύθερης ένωσης, το μη γονιμοποιημένο γεννητικό υλικό – γαμέτες δεν καταστρέφεται, αλλά διατηρείται και χρησιμοποιείται από αυτόν στον οποίο ανήκει.».

2. Η περ. δ) της παρ. 1 καταλαμβάνει και τις υφιστάμενες κατά τη δημοσίευση του παρόντος κρυσυντηρήσεις γεννητικού υλικού.

Άρθρο 5

Διάθεση γαμετών και γονιμοποιημένων ωαρίων - Τροποποίηση παρ. 1, 5 και 6 άρθρου 8 ν. 3305/2005

Στο άρθρο 8 του ν. 3305/2005 (Α' 17), περί της διάθεσης γαμετών και γονιμοποιημένων ωαρίων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

α) Στην παρ. 1 προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Απαγορεύεται η διάθεση γαμετών και γονιμοποιημένων ωαρίων με οποιοδήποτε αντάλλαγμα προς τον δότη. Η απαγόρευση διάθεσης με αντάλλαγμα γεννητικού υλικού δεν αφορά τις νόμιμες διαδικασίες που αναφέρονται στη δωρεά, προμήθεια, έλεγχο, επεξεργασία, συντήρηση, αποθήκευση, διανομή, εισαγωγή και εξαγωγή ανθρώπινων ιστών και κυττάρων, για τις οποίες οι Μονάδες Ι.Υ.Α. ή Τράπεζες Κρυσυντήρησης έχουν λάβει ειδική άδεια από την Αρχή και την Ευρωπαϊκή Ένωση, προκειμένου να υπάρχει η δυνατότητα λήψης και κρυσυντήρησης γεννητικού υλικού δότη ή δότριας από Τράπεζα Κρυσυντήρησης, ανεξάρτητα από την ύπαρξη ληπτών τη δεδομένη χρονική περίοδο.».

β) Στην παρ. 5 τροποποιείται το τέταρτο εδάφιο, ώστε τα ποσά των δαπανών που είναι απαραίτητες για τη λήψη και κρυσυντήρηση των γαμετών να καταβάλλονται στους δότες όχι από τους λήπτες αλλά από τους ιατρούς ή τους νόμιμους εκπροσώπους της Μονάδας Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής ή της Τράπεζας Κρυσυντήρησης, στους οποίους τα εν λόγω ποσά καταβάλλονται στη συνέχεια από τους λήπτες, και ως εκ τούτου η λήψη και κρυσυντήρηση γαμετών να μην εξαρτάται από την ύπαρξη ληπτών τη δεδομένη χρονική περίοδο, και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Δεν συνιστά αντάλλαγμα η καταβολή των δαπανών που είναι απαραίτητες για τη λήψη και την κρυσυντήρηση των γαμετών.

Στις παραπάνω δαπάνες περιλαμβάνονται:

α. οι ιατρικές, εργαστηριακές, φαρμακευτικές και νοσηλευτικές δαπάνες πριν, κατά και μετά τη λήψη των γαμετών,

β. τα έξοδα της μετακίνησης και διαμονής του δότη,

γ. κάθε θετική ζημία του δότη εξαιτίας αποχής από την εργασία του, καθώς και οι αμοιβές για εξαρτημένη εργασία που ο υποψήφιος δότης στερήθηκε εξαιτίας της απουσίας του για την προετοιμασία και πραγματοποίηση της λήψης των γαμετών, καθώς και αποζημίωση για

τη βιολογική καταπόνησή του. Το ύψος των καλυπτόμενων δαπανών και της αποζημίωσης καθορίζεται με απόφαση της Αρχής.

Η καταβολή των παραπάνω δαπανών, στις οποίες περιλαμβάνονται και οι φαρμακευτικές, καθώς και των αποζημιώσεων γίνεται προς τους δότες από τους ιατρούς ή τους νόμιμους εκπροσώπους της Μονάδας Ι.Υ.Α ή της Τράπεζας Κρυσυντήρησης, στους οποίους τα εν λόγω ποσά καταβάλλονται στη συνέχεια από τους λήπτες, επί τη βάσει αντίστοιχων αποδείξεων (παραστατικών), που εκδίδονται από τους ιατρούς ή νόμιμους εκπροσώπους, χωρίς οποιαδήποτε δική τους φορολογική υποχρέωση. Οι ως άνω αποδείξεις (παραστατικά) παραμένουν υποχρεωτικά στο αρχείο των ιατρών ή των Μονάδων Ι.Υ.Α. ή Τραπεζών Κρυσυντήρησης και γνωστοποιούνται μόνο στις αρμόδιες φορολογικές και ελεγκτικές αρχές και στους ανακριτικούς υπαλλήλους, εφόσον ενεργείται ένορκη διοικητική εξέταση ή προκαταρκτική εξέταση ή αστυνομική προανάκριση ή προανάκριση ή κύρια ανάκριση.».

γ) Στην παρ. 6 προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Ιατρικές πληροφορίες που αφορούν τον τρίτο δότη σύμφωνα με το άρθρο 1460 παράγραφος 1 εδ. β' Α.Κ., φυλάσσονται με απόλυτη μυστικότητα και σε κωδικοποιημένη μορφή στην Τράπεζα Κρυσυντήρησης και στο εθνικό αρχείο δοτών και ληπτών του άρθρου 20 παράγραφος 2γ. Πληροφορίες που αφορούν την ταυτότητα του τρίτου δότη δύνανται κατ' επιλογή του να είναι ανώνυμες ή μη ή να γνωστοποιούνται στο τέκνο μετά από την ενηλικίωσή του, αν το τελευταίο το αιτηθεί.».

Άρθρο 6

Προεμφυτευτικός γενετικός έλεγχος – Τροποποίηση άρθρων 2, 3, 10 και 27 ν. 3305/2005

1. Η περ. στ' της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 3305/2005 (Α' 17), περί των μεθόδων και τεχνικών της ιατρικώς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής, τροποποιείται, ώστε αντί του όρου «προεμφυτευτική γενετική διάγνωση» να χρησιμοποιείται ο όρος «προεμφυτευτικός γενετικός έλεγχος», και διαμορφώνεται ως εξής:

«στ. ο προεμφυτευτικός γενετικός έλεγχος.».

2. Η περ. 15 του άρθρου 3 του ν. 3305/2005, περί των ορισμών που ισχύουν για την εφαρμογή του νόμου αυτού τροποποιείται, ώστε αντί του όρου «προεμφυτευτική γενετική διάγνωση» να χρησιμοποιείται ο όρος «προεμφυτευτικός γενετικός έλεγχος», και διαμορφώνεται ως εξής:

«15. Προεμφυτευτικός γενετικός έλεγχος: η αφαίρεση επεμβατικά με μικροχειρισμό πολικών σωματιών ή κυττάρων του γονιμοποιημένου ωαρίου προ της μεταφοράς, προκειμένου αυτά να αναλυθούν γενετικά.».

3. Στο άρθρο 10 του ν. 3305/2005, περί της προεμφυτευτικής γενετικής διάγνωσης, τροποποιούνται ο τίτλος και το πρώτο εδάφιο της παρ. 1, ώστε αντί του όρου «προεμφυτευτική γενετική διάγνωση» να χρησιμοποιείται ο όρος «προεμφυτευτικός γενετικός έλεγχος», και το άρθρο 10 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 10

Προεμφυτευτικός γενετικός έλεγχος

1. Ο προεμφυτευτικός γενετικός έλεγχος διενεργείται με τη συναίνεση των ενδιαφερόμενων προσώπων και με άδεια της Αρχής, για να διαγνωσθεί αν τα γονιμοποιημένα ωάρια είναι φορείς γενετικών ανωμαλιών, ώστε να αποτραπεί η μεταφορά τους στη μήτρα. Η εν λόγω άδεια χορηγείται, αφού διαπιστωθεί ότι η Μ.Ι.Υ.Α. διαθέτει την αναγκαία τεχνογνωσία και τον απαιτούμενο εξοπλισμό ή συνεργάζεται με αντίστοιχη μονάδα ή εργαστήριο, το οποίο πληροί τις προϋποθέσεις αυτές.

2. Πριν από την εφαρμογή της μεθόδου είναι υποχρεωτική η παροχή γενετικής συμβουλευτικής στα ενδιαφερόμενα πρόσωπα.».

4. Η παρ. 17 του άρθρου 27 του ν. 3305/2005, περί των διοικητικών κυρώσεων που επιβάλλονται σε περίπτωση διενέργειας προεμφυτευτικής γενετικής διάγνωσης κατά παράβαση των όρων του άρθρου 10, τροποποιείται, ώστε αντί του όρου «προεμφυτευτική γενετική διάγνωση» να χρησιμοποιείται ο όρος «προεμφυτευτικός γενετικός έλεγχος» και η παρ. 17 του άρθρου 27 διαμορφώνεται ως εξής:

«17. Η διενέργεια προεμφυτευτικού γενετικού ελέγχου κατά παράβαση των όρων του άρθρου 10, τιμωρείται με πρόστιμο ποσού 2.000,00 έως 4.000,00 ευρώ και προσωρινή ανάκληση της άδειας λειτουργίας της Μ.Ι.Υ.Α. επί ένα έτος. Αν η παράβαση τελεσθεί εκ νέου, επιβάλλεται οριστική ανάκληση της άδειας λειτουργίας της Μ.Ι.Υ.Α..».

Άρθρο 7

Παρένθετη μητέρα – Τροποποίηση άρθρου 13 ν. 3305/2005

Στο άρθρο 13 του ν. 3305/2005 (Α' 17), περί της παρένθετης μητρότητας, προστίθεται παρ. 5 ως εξής:

«5. Με απόφαση της Αρχής ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος, όπως ζητήματα σχετικά με την προσφυγή σε παρένθετη μητέρα, ήτοι τον τρόπο και τη διαδικασία ανεύρεσης παρένθετης μητέρας από τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΙΑΤΡΙΚΗ ΥΠΟΒΟΗΘΗΣΗ ΣΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ – ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΑΡΘΡΩΝ ΤΟΥ ΟΓΔΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΤΟΥ ΑΣΤΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ

Άρθρο 8

Προϋποθέσεις ιατρικής υποβοήθησης στην ανθρώπινη αναπαραγωγή - Τροποποίηση άρθρου 1455 Α.Κ.

Στο άρθρο 1455 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α' 164, Α.Κ.), περί της ιατρικής υποβοήθησης στην ανθρώπινη αναπαραγωγή, επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) τροποποιείται το πρώτο εδάφιο, ώστε η ιατρική υποβοήθηση να επιτρέπεται όχι μόνο για

την αντιμετώπιση της αδυναμίας απόκτησης τέκνων με φυσικό τρόπο ή για την αποφυγή μετάδοσης στο τέκνο σοβαρής ασθένειας αλλά και για τη διατήρηση της γονιμότητας, ανεξάρτητα από την ύπαρξη ιατρικής αναγκαιότητας, β) προστίθεται νέο πέμπτο εδάφιο, και το άρθρο 1455 Α.Κ. διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 1455

Η ιατρική υποβοήθηση στην ανθρώπινη αναπαραγωγή (τεχνητή γονιμοποίηση) επιτρέπεται μόνο για να αντιμετωπίζεται η αδυναμία απόκτησης τέκνων με φυσικό τρόπο ή για να αποφεύγεται η μετάδοση στο τέκνο σοβαρής ασθένειας ή για να διατηρείται η γονιμότητα, ανεξάρτητα από την ύπαρξη ιατρικής αναγκαιότητας. Η υποβοήθηση αυτή επιτρέπεται μέχρι την ηλικία φυσικής ικανότητας αναπαραγωγής του υποβοηθούμενου προσώπου. Η ανθρώπινη αναπαραγωγή με τη μέθοδο της κλωνοποίησης απαγορεύεται. Επιλογή του φύλου του τέκνου δεν είναι επιτρεπτή, εκτός αν πρόκειται να αποφευχθεί σοβαρή κληρονομική νόσος που συνδέεται με το φύλο. Δωρεά γεννητικού υλικού μεταξύ συγγενών είναι επιτρεπτή μεταξύ συγγενών σε πλάγια γραμμή μόνο.».

Άρθρο 9

Συναίνεση στην ιατρική υποβοήθηση στην ανθρώπινη αναπαραγωγή - Τροποποίηση άρθρου 1456 Α.Κ.

Στο άρθρο 1456 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α' 164, Α.Κ.), περί της συναίνεσης των προσώπων που επιθυμούν να αποκτήσουν τέκνο με ιατρικώς υποβοηθούμενη αναπαραγωγή, προστίθενται νέο τρίτο, τέταρτο, πέμπτο, έκτο και έβδομο εδάφιο και το άρθρο 1456 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 1456

Κάθε ιατρική πράξη που αποβλέπει στην υποβοήθηση της ανθρώπινης αναπαραγωγής, σύμφωνα με τους όρους του προηγούμενου άρθρου, διενεργείται με την έγγραφη συναίνεση των προσώπων που επιθυμούν να αποκτήσουν τέκνο. Αν η υποβοήθηση αφορά άγαμη γυναίκα, η συναίνεση αυτής και, εφόσον συντρέχει περίπτωση ελεύθερης ένωσης, του άνδρα με τον οποίο συζεί παρέχεται με συμβολαιογραφικό έγγραφο.

Ειδικά η κρυοσυντήρηση γεννητικού υλικού – γαμετών πραγματοποιείται κατόπιν έγγραφης συναίνεσης του προσώπου που το καταθέτει. Αν πρόκειται για ζεύγος, δεν απαιτείται η συναίνεση του ή της συζύγου ή συντρόφου, παρά μόνο επίσημη ενημέρωση του ή της συζύγου ή συντρόφου από τη Μονάδα Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής ή την Τράπεζα Κρυοσυντήρησης.

Η κρυοσυντήρηση ζυγών και γονιμοποιημένων ωαρίων πραγματοποιείται κατόπιν έγγραφης συναίνεσης των προσώπων που τα καταθέτουν. Αν πρόκειται για ζεύγος, απαιτείται η συναίνεση και των δύο συζύγων ή συντρόφων. Με το ίδιο έγγραφο, τα εν λόγω πρόσωπα οφείλουν να δηλώσουν για την τύχη του κρυοσυντηρημένου γεννητικού υλικού, των ζυγών και των γονιμοποιημένων ωαρίων κατ' εφαρμογή του άρθρου 1459.

Η συναίνεση ανακαλείται με τον ίδιο τύπο μέχρι τη μεταφορά των γαμετών ή των γονιμοποιημένων ωαρίων στο γυναικείο σώμα. Με την επιφύλαξη του άρθρου 1457, η

συναίνεση θεωρείται ότι ανακλήθηκε, αν ένα από τα πρόσωπα που είχαν συναινέσει πέθανε πριν από τη μεταφορά.».

Άρθρο 10

Αναπαραγωγικό υλικό που δεν χρησιμοποιείται για την ιατρικώς υποβοηθούμενη αναπαραγωγή - Τροποποίηση άρθρου 1459 Α.Κ.

Στο άρθρο 1459 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α' 164, Α.Κ.), περί του αναπαραγωγικού υλικού που δεν χρησιμοποιείται για την ιατρικώς υποβοηθούμενη αναπαραγωγή, επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) το πρώτο εδάφιο τροποποιείται, ώστε να αφορά μόνο τους κρυοσυντηρημένους γαμέτες που ανήκουν σε πρόσωπα που προσφεύγουν σε τεχνητή γονιμοποίηση, για τους οποίους τα πρόσωπα αποφασίζουν με ατομική, και όχι κοινή, έγγραφη δήλωση, β) προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο, γ) το παλαιό δεύτερο εδάφιο τροποποιείται, ώστε να αναφέρεται μόνο σε γονιμοποιημένα ωάρια, και όχι σε γαμέτες, δ) προστίθεται νέο τελευταίο εδάφιο, και το άρθρο 1459 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 1459

Τα πρόσωπα που προσφεύγουν σε τεχνητή γονιμοποίηση αποφασίζουν με ατομική έγγραφη δήλωσή τους προς τον ιατρό ή τον υπεύθυνο του ιατρικού κέντρου, που γίνεται πριν από την έναρξη της σχετικής διαδικασίας, ότι οι κρυοσυντηρημένοι γαμέτες που τους ανήκουν αλλά δε θα τους χρειασθούν για να τεκνοποιήσουν:

- α) θα διατεθούν χωρίς αντάλλαγμα, κατά προτεραιότητα σε άλλα πρόσωπα, που θα επιλέξει ο ιατρός ή το ιατρικό κέντρο,
- β) θα χρησιμοποιηθούν χωρίς αντάλλαγμα για ερευνητικούς ή θεραπευτικούς σκοπούς,
- γ) θα καταστραφούν.

Προκειμένου για κρυοσυντηρημένα γονιμοποιημένα ωάρια, τα πρόσωπα που προσφεύγουν σε τεχνητή γονιμοποίηση αποφασίζουν με κοινή έγγραφη δήλωσή τους προς τον ιατρό ή τον υπεύθυνο του ιατρικού κέντρου, που γίνεται πριν από την έναρξη της σχετικής διαδικασίας. Αν δεν υπάρχει κοινή δήλωση των ενδιαφερόμενων προσώπων τα γονιμοποιημένα ωάρια διατηρούνται για χρονικό διάστημα πέντε ετών από τη δημιουργία τους και μετά την πάροδο του χρόνου αυτού είτε χρησιμοποιούνται για ερευνητικούς ή θεραπευτικούς σκοπούς είτε καταστρέφονται.

Τα μη κρυοσυντηρημένα γονιμοποιημένα ωάρια καταστρέφονται μετά τη συμπλήρωση δεκατεσσάρων ημερών από τη γονιμοποίηση. Ο τυχόν ενδιάμεσος χρόνος κρυοσυντήρησής τους δεν υπολογίζεται. Η δήλωση για την τύχη του κρυοσυντηρημένου γεννητικού υλικού, των ζυγωτών και των γονιμοποιημένων ωαρίων τροποποιείται με τον ίδιο τύπο.».

Άρθρο 11

Ανωνημοποίηση ή γνωστοποίηση πληροφοριών τρίτου δότη – Επιλογή ανώνυμου ή επώνυμου τρίτου δότη από το υποβοηθούμενο πρόσωπο - Τροποποίηση άρθρου 1460 Α.Κ.

Στο άρθρο 1460 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α' 164, Α.Κ.), περί μη γνωστοποίησης της ταυτότητας του δότη, των γονέων και του τέκνου, επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α)

το πρώτο εδάφιο τροποποιείται, ώστε τα πρόσωπα που προσφέρουν γαμέτες ή γονιμοποιημένα ωάρια να έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν η ταυτότητά τους να είναι ανώνυμη ή μη, ή να γνωστοποιείται στο τέκνο μετά από την ενηλικίωσή του, αν το τελευταίο το αιτηθεί, β) το δεύτερο εδάφιο τροποποιείται, ώστε να αφορά τις περιπτώσεις κατά τις οποίες το τρίτο πρόσωπο επιλέξει η ταυτότητά του να είναι ανώνυμη, γ) μετά από το παλαιό τρίτο εδάφιο προστίθενται νέο τέταρτο και πέμπτο εδάφιο, δ) το τελευταίο εδάφιο τροποποιείται, ώστε να αναφέρεται και σε τρίτες δότριες, και το άρθρο 1460 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 1460

Η ταυτότητα των τρίτων προσώπων που έχουν προσφέρει τους γαμέτες ή τα γονιμοποιημένα ωάρια δύναται, κατ' επιλογή των προσώπων αυτών, να είναι ανώνυμη ή μη, ή να γνωστοποιείται στο τέκνο μετά από την ενηλικίωσή του, αν το τελευταίο το αιτηθεί. Αν το τρίτο πρόσωπο επιλέξει η ταυτότητά του να είναι ανώνυμη, οι ιατρικές πληροφορίες που το αφορούν τηρούνται σε απόρρητο αρχείο χωρίς ένδειξη της ταυτότητάς του. Πρόσβαση στο αρχείο αυτό επιτρέπεται μόνο στο τέκνο και για λόγους σχετικούς με την υγεία του. Ο τρίτος δότης ή η τρίτη δότρια προστατεύονται έναντι κάθε αξίωσης αναγνώρισης πατρότητας ή μητρότητας, αντίστοιχα, καθώς και έναντι όλων των δικαιωμάτων που απορρέουν από αυτές, και οι σχετικές διατάξεις του παρόντος κώδικα και λοιπών νόμων δεν εφαρμόζονται. Η επιλογή ανώνυμου ή επώνυμου τρίτου δότη ή τρίτης δότριας γίνεται από το υποβοηθούμενο πρόσωπο και σε περίπτωση γάμου, συμφώνου συμβίωσης ή ελεύθερης ένωσης από αμφότερους τους συζύγους ή συντρόφους. Η ταυτότητα του τέκνου, καθώς και των γονέων του δε γνωστοποιείται στους τρίτους δότες ή στις τρίτες δότριες γαμετών ή γονιμοποιημένων ωαρίων.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΙΑΤΡΙΚΩΣ ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΑΤΡΙΚΩΣ ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ

Άρθρο 12

Τήρηση αρχείου χορηγούμενων αδειών και αποτελεσμάτων διενεργούμενων προεμφυτευτικών γενετικών ελέγχων – Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 20 ν. 3305/2005

Στην παρ. 2 του άρθρου 20 του ν. 3305/2005 (Α' 17), περί των μητρών και αρχείων που τηρεί η Εθνική Αρχή Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής, προστίθεται περ. ε' ως εξής

«ε. Αρχείο των αδειών που χορηγούνται από την Αρχή σύμφωνα με τον παρόντα, καθώς και των αποτελεσμάτων των προεμφυτευτικών γενετικών ελέγχων που διενεργούνται από τις Μ.Ι.Υ.Α. που διαθέτουν την αναγκαία τεχνογνωσία και τον απαιτούμενο εξοπλισμό ή συνεργάζονται με αντίστοιχη μονάδα ή εργαστήριο, το οποίο πληροί τις προϋποθέσεις αυτές..».

Άρθρο 13

Πόροι της Εθνικής Αρχής Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής – Προσθήκη άρθρου 25Α στον ν. 3305/2005

Στο τέλος του Κεφαλαίου Ε΄ του ν. 3305/2005 (Α΄ 17), περί της Εθνικής Αρχής Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής, προστίθεται άρθρο 25Α ως εξής:

«Άρθρο 25Α
Πόροι της Αρχής

1. Η Αρχή δύναται να δέχεται δωρεές και επιχορηγήσεις από ιδιώτες, συμπεριλαμβανομένων των ιδιωτικών κοινωφελών ιδρυμάτων, εξαιρουμένων των Μονάδων Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής και Τραπεζών Κρυσυντήρησης, και να συνάπτει προς τούτο συμβάσεις προμήθειας αγαθών, παροχής υπηρεσιών ή εκτέλεσης έργων για την υλοποίηση αντίστοιχων δωρεών αγαθών ή υπηρεσιών ή έργων από ιδιώτες, σύμφωνα με το άρθρο 3Α του ν. 4182/2013 (Α΄ 185).
2. Η Αρχή δύναται να αιτείται και να λαμβάνει επιχορηγήσεις – επιδοτήσεις από το Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης και άλλες κρατικές επιχορηγήσεις.»

Άρθρο 14

Ίδρυση Μονάδας Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής και Τράπεζας Κρυσυντήρησης στο Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο ΑΤΤΙΚΟΝ αποκλειστικά για την εξυπηρέτηση προσώπων οροθετικών στον ιό της ανθρώπινης ανοσοποιητικής ανεπαρκείας

Ίδρύεται, εγκαθίσταται και λειτουργεί στο Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο ΑΤΤΙΚΟΝ Μονάδα Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής και Τράπεζα Κρυσυντήρησης, με ειδικό εργαστήριο, αποκλειστικά για την υποβολή προσώπων οροθετικών στον ιό της ανθρώπινης ανοσοποιητικής ανεπαρκείας σε ιατρικώς υποβοηθούμενη αναπαραγωγή, σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν. 3305/2005 (Α΄ 17) και την υπό στοιχεία οικ.2/15.11.2007 απόφαση της Εθνικής Αρχής Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής (Β΄ 170/2008).

Άρθρο 15

Αυτόνομες Μονάδες Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής χωρίς ίδιες υποδομές εισόδου και εγκαταστάσεων - Τροποποίηση άρθρου 44 ν. 4633/2019

Το πρώτο εδάφιο του άρθρου 44 του ν. 4633/2019 (Α΄ 161), περί των αυτόνομων Μονάδων Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής (Μ.Ι.Υ.Α.), τροποποιείται, ώστε Μ.Ι.Υ.Α., οι οποίες εγκαθίστανται και λειτουργούν εντός των κτιριακών εγκαταστάσεων ιδιωτικής κλινικής βάσει σχέσεως μίσθωσης χώρου, εφόσον αυτές δεν δημιουργούνται με επένδυση της ιδιωτικής κλινικής και λειτουργούν ανεξαρτήτως αυτής, να αποτελούν αυτόνομες Μ.Ι.Υ.Α. χωρίς να απαιτείται να διαθέτουν ίδιες υποδομές εισόδου και εγκαταστάσεων, και το άρθρο 44 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 44
Μονάδες Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής (Μ.Ι.Υ.Α.)

Κατά την αληθινή έννοια των διατάξεων του άρθρου 16 του ν. 3305/2005 (Α' 17) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, καθώς και του π.δ. 10/2016 (Α' 20) που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση της παραγράφου 4 του άρθρου αυτού, αυτόνομες Μονάδες Ιατρικής Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής (Μ.Ι.Υ.Α.) αποτελούν και οι Μονάδες οι οποίες εγκαθίστανται και λειτουργούν εντός των κτιριακών εγκαταστάσεων ιδιωτικής κλινικής βάσει σχέσεως μίσθωσης χώρου, εφόσον οι Μονάδες αυτές δεν δημιουργούνται με επένδυση της ιδιωτικής κλινικής και λειτουργούν ανεξαρτήτως αυτής. Στις περιπτώσεις του προηγούμενου εδαφίου, η άδεια ίδρυσης και λειτουργίας Μονάδας Ιατρικής Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής (Μ.Ι.Υ.Α.) χορηγείται στο φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο φέρει την ευθύνη για την πλήρωση των απαιτούμενων όρων και προϋποθέσεων λειτουργίας της Μονάδας, συμβάλλεται στο μισθωτήριο και διαθέτει τα τιμολόγια του εξοπλισμού.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΑΛΛΑΓΗ ΧΑΡΑΚΗΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΦΥΛΟΥ ΙΝΤΕΡΣΕΞ ΑΤΟΜΩΝ

Άρθρο 16

Αλλαγή χαρακτηριστικών φύλου ίντερσεξ ατόμων

1. Οι ιατρικές πράξεις και θεραπείες, όπως χειρουργική ή ορμονική, για την ολική ή μερική αλλαγή των χαρακτηριστικών φύλου όπως αυτά ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 4491/2017 (Α' 152) δύνανται να διενεργηθούν σε ανήλικο ίντερσεξ άτομο που έχει συμπληρώσει το δέκατο πέμπτο (15ο) έτος της ηλικίας του, μόνο με την ελεύθερη συναίνεση κατόπιν ενημέρωσης του ιδίου και των προσώπων που ασκούν τη γονική μέριμνα ή ασκούν την επιμέλειά του, σύμφωνα με την υποπερ. αα) της περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 3418/2005 (Α' 287), περί των προϋποθέσεων της παροχής έγκυρης συναίνεσης ανηλίκου ασθενούς για την εκτέλεση σε αυτόν ιατρικών πράξεων από ιατρό.

2. Απαγορεύεται οποιαδήποτε ως άνω ιατρική πράξη ή θεραπεία, σε ανήλικο ίντερσεξ άτομο που δεν έχει συμπληρώσει το δέκατο πέμπτο (15ο) έτος της ηλικίας του, εάν δεν έχει προηγουμένως δοθεί η σχετική άδεια με αμετάκλητη απόφαση του αρμόδιου Ειρηνοδικείου του τόπου διαμονής του ανηλίκου, η οποία χορηγείται κατά την εκουσία διαδικασία. Η επ' ακροατηρίω διαδικασία διεξάγεται κεκλεισμένων των θυρών. Η άδεια χορηγείται κατόπιν γνωμοδότησης της Επιτροπής της παρ. 3, η οποία προσκομίζεται και εκτιμάται ελεύθερα από το Δικαστήριο, αυτοπρόσωπης ακρόασης εκπροσώπου της και μετά από αυτοπρόσωπη ακρόαση του ανηλίκου από τον Δικαστή, τηρουμένων των όρων της υποπερ. αα) της περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 3418/2005. Η άδεια δύνανται να χορηγηθεί μόνο για ιατρικές πράξεις ή θεραπείες που δεν μπορούν να αναβληθούν, μέχρι τη στιγμή που ο ανήλικος θα έχει συμπληρώσει την ηλικία των δεκαπέντε (15) ετών και οι οποίες δεν επιφέρουν άλλες μελλοντικές, μη αναστρέψιμες ή σημαντικές επιπλοκές στην υγεία του ανηλίκου. Κατ' εξαίρεση, η εν λόγω άδεια δεν απαιτείται όταν η ιατρική πράξη ή θεραπεία είναι αναγκαία για την αποτροπή κινδύνου για τη ζωή ή την υγεία του ανηλίκου υπό την έννοια των περ. α) και γ) της παρ. 3 του άρθρου 12 του ν. 3418/2005 και δεν μπορεί να αναβληθεί μέχρι την έκδοση της σχετικής απόφασης.

3. Συστήνεται διεπιστημονική επιτροπή για την έκδοση της γνωμοδότησης της παρ. 2, στην οποία συμμετέχουν, τουλάχιστον, ένας ιατρός με εμπειρία σε επεμβάσεις επί ίντερσεξ ατόμων ή οποιοσδήποτε παρεμβάσεις κανονικοποίησης των χαρακτηριστικών φύλου σε έδαφος Διαταραχών της Ανάπτυξης Φύλου (ΔΑΦ/DSD), ένας νομικός με ειδίκευση σε θέματα βιοηθικής, ένας ψυχολόγος κατά προτίμηση με εμπειρία σε θέματα χαρακτηριστικών φύλου, ένας κοινωνικός λειτουργός με εμπειρία σε θέματα χαρακτηριστικών φύλου και ένας εκπρόσωπος της κοινότητας των ίντερσεξ πολιτών με ανάλογη κατάρτιση. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας καθορίζονται η συγκρότηση, η σύνθεση, η θητεία και η ανανέωση αυτής, η έδρα, η διαδικασία υποβολής αιτημάτων στην Επιτροπή και ο τρόπος λειτουργίας της. Ειδικώς, για τον καθορισμό της αποζημίωσης των μελών, στην απόφαση του προηγούμενου εδαφίου συμπράττει και ο Υπουργός Οικονομικών.

4. Σε περίπτωση διενέργειας των ιατρικών πράξεων ή θεραπειών της παρ. 1, οι οποίες έχουν επιφέρει ασυμφωνία με το καταχωρισμένο φύλο του ανηλίκου, το καταχωρισμένο φύλο διορθώνεται από το αρμόδιο δικαστήριο.

5. Ιατροί που παραβιάζουν την παρ. 1, πέραν των προβλεπόμενων πειθαρχικών και διοικητικών κυρώσεων, τιμωρούνται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον έξι (6) μηνών και χρηματική ποινή. Η επανειλημμένη τέλεση της πράξης του πρώτου εδαφίου συνιστά επιβαρυντική περίπτωση. Σε κάθε περίπτωση και ανεξαρτήτως του ύψους της επιβληθείσας ποινής, ο υπαίτιος τιμωρείται υποχρεωτικά και με την παρεπόμενη ποινή του άρθρου 65 του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95), περί απαγόρευσης άσκησης επαγγέλματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΑΛΛΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΓΕΙΑΣ

Άρθρο 17

Ανάπτυξη, εποπτεία και έλεγχος συμβουλευτικών σταθμών και θεραπευτικών κέντρων - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 58 ν. 4139/2013

Μετά από το τρίτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 58 του ν. 4139/2013 (Α' 74), περί ανάπτυξης, εποπτείας και ελέγχου συμβουλευτικών σταθμών και θεραπευτικών κέντρων για την αντιμετώπιση της εξάρτησης από ουσίες, προστίθενται νέο τέταρτο, πέμπτο και έκτο εδάφιο, και η παρ. 2 του άρθρου 58 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Αρμόδιο για την ίδρυση, εποπτεία και ανάκληση άδειας λειτουργίας Συμβουλευτικών Σταθμών, Κέντρων και Θεραπευτηρίων σωματικής και ψυχικής απεξάρτησης και κοινωνικής επανένταξης ή άλλων σχετικών μονάδων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, πέραν των ήδη αναγνωρισμένων με το άρθρο 51, είναι το Υπουργείο Υγείας μετά από εισήγηση της Εθνικής Επιτροπής Σχεδιασμού και Συντονισμού για την Αντιμετώπιση των Ναρκωτικών. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας καθορίζονται οι βασικές αρχές και οι προδιαγραφές, οι όροι, οι προϋποθέσεις, τα δικαιολογητικά, η διαδικασία και κάθε άλλο θέμα, σχετικό με τη χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας των παραπάνω μονάδων. Τα νομικά ή φυσικά πρόσωπα που λειτουργούν προγράμματα ή παρέχουν υπηρεσίες απεξάρτησης χωρίς την απαραίτητη άδεια τιμωρούνται με ποινή φυλάκισης από τρεις μήνες έως ένα χρόνο και διοικητικό πρόστιμο από τριάντα (30.000) έως πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ. Το διοικητικό πρόστιμο επιβάλλεται με απόφαση του Διοικητή της οικείας Υγειονομικής Περιφέρειας. Με

κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Οικονομικών καθορίζονται η διαδικασία επιβολής και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την επιβολή και είσπραξη του διοικητικού προστίμου. Οι φορείς που λειτουργούν προγράμματα ή παρέχουν υπηρεσίες απεξάρτησης χωρίς την απαραίτητη άδεια υποχρεούνται να υποβάλουν αίτηση αδειοδότησης έως την 31η.12.2022. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Υγείας, εγκρίνονται τα προγράμματα, που εφαρμόζονται στα καταστήματα κράτησης. Με την ίδια κοινή απόφαση καθορίζονται οι προϋποθέσεις και ο τρόπος επιλογής των ατόμων που εισάγονται στα ως άνω προγράμματα.».

Άρθρο 18

Μετακίνηση προσωπικού Μονάδων Ψυχικής Υγείας - Τροποποίηση άρθρου 15 ν. 2716/1999

Στο άρθρο 15 του ν. 2716/1999 (Α' 96), περί της δυνατότητας μετακίνησης του προσωπικού των Μονάδων Ψυχικής Υγείας, επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) η παρ. 1 τροποποιείται, ώστε η μετακίνηση αα) να διενεργείται με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Υγείας, χωρίς να απαιτείται εισήγηση της Τομεακής Επιτροπής Ψυχικής Υγείας, αβ) να καταλαμβάνει τους απασχολούμενους με οποιαδήποτε σχέση εργασίας στις Μονάδες Ψυχικής Υγείας, και αγ) να αφορά όχι εκ περιτροπής απασχόληση, αλλά απασχόληση για διάστημα, που δεν δύναται να υπερβαίνει συνολικά το ένα (1) έτος, β) το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 τροποποιείται, ώστε η μετακίνηση να καταλαμβάνει τους απασχολούμενους με οποιαδήποτε σχέση εργασίας στις Μονάδες Ψυχικής Υγείας, γ) το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 τροποποιείται, ώστε να αφορά όχι απασχόληση για διάστημα που δεν δύναται να υπερβαίνει συνολικά τους τρεις (3) μήνες αλλά απασχόληση που δεν δύναται να υπερβαίνει συνολικά το ένα (1) έτος, και το άρθρο 15 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 15

Μετακίνηση του προσωπικού των Μονάδων Ψυχικής Υγείας

1. Με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Υγείας οι απασχολούμενοι με οποιαδήποτε σχέση εργασίας στις Μονάδες Ψυχικής Υγείας που υπάγονται στον Τομέα Ψυχικής Υγείας δύνανται να απασχολούνται, για διάστημα που δεν δύναται να υπερβαίνει συνολικά το ένα (1) έτος, σε οποιαδήποτε Μονάδα Ψυχικής Υγείας του Τομέα, με πλήρη ή μερική απασχόληση εντός του κανονικού ωραρίου εργασίας τους ή και για την πραγματοποίηση εφημεριών κατ' εξαίρεση των διατάξεων του Υπαλληλικού Κώδικα και των διατάξεων του άρθρου 75 του ν. 2071/1992 (ΦΕΚ 123/τ.Α'/15.7.1992) και του άρθρου 25 του ν. 2519/1997 για την εξυπηρέτηση των αναγκών των Μονάδων Ψυχικής Υγείας των Ν.Π.Δ.Δ. και Ν.Π.Ι.Δ. του ευρύτερου δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα των Τομέων Ψυχικής Υγείας.
2. Με όμοια απόφαση οι απασχολούμενοι με οποιαδήποτε σχέση εργασίας στις Μονάδες Ψυχικής Υγείας κάθε Τομέα δύνανται να απασχολούνται κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1 του παρόντος άρθρου στις Μονάδες Ψυχικής Υγείας όμορου ή μη Τομέα Ψυχικής Υγείας, σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 2 εδάφια γ', δ' του παρόντος νόμου. Η απασχόλησή του αυτή δεν δύναται να υπερβαίνει συνολικά το ένα (1) έτος.».

Άρθρο 19

Δυνατότητα απόσπασης ή μεταφοράς προσωπικού στο νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία «Εθνική Κεντρική Αρχή Προμηθειών Υγείας» - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 17 ν. 4865/2021

Στην παρ. 5 του άρθρου 17 του ν. 4865/2021 (Α' 238), περί των θεμάτων προσωπικού του νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία «Εθνική Κεντρική Αρχή Προμηθειών Υγείας», προστίθενται νέο δεύτερο και τρίτο εδάφιο, και η παρ. 5 του άρθρου 17 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Υγείας δύναται να αποσπάται ή να μεταφέρεται στην Ε.Κ.Α.Π.Υ. προσωπικό που υπηρετεί στην κεντρική υπηρεσία του Υπουργείου Υγείας ή σε φορείς του άρθρου 7, που εποπτεύονται από το Υπουργείο Υγείας, για χρονικό διάστημα τριών (3) ετών, με δυνατότητα ανανέωσης μία φορά για άλλα τρία (3) έτη. Οι αποσπάσεις διενεργούνται χωρίς να απαιτείται απόφαση ή σύμφωνη γνώμη των αρμόδιων υπηρεσιακών συμβουλίων ή του οργάνου διοίκησης του φορέα προέλευσης. Για τη διενέργεια των αποσπάσεων εκδίδεται σχετική πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος από τον Πρόεδρο της Αρχής, με την οποία καθορίζονται τα απαιτούμενα προσόντα, η προθεσμία για την υποβολή των αιτήσεων, η διαδικασία επιλογής, ο τρόπος δημοσίευσης ή δημοσιοποίησης, των αποτελεσμάτων της διαδικασίας επιλογής καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας.».

Άρθρο 20

Ειδικότητα Στοματικής και Γναθοπροσωπικής Χειρουργικής – Τροποποίηση παρ. β.2 άρθρου 29 ν. 3209/2009

Η παρ. β.2. του άρθρου 29 του ν. 3209/2003 (Α' 304), περί της ειδικότητας της Στοματικής και Γναθοπροσωπικής Χειρουργικής, τροποποιείται ώστε να καθορίζεται όχι μόνο ως ιατρική αλλά και ως οδοντιατρική ειδικότητα, και διαμορφώνεται ως εξής:

«β.2. Η Στοματική και Γναθοπροσωπική Χειρουργική καθορίζεται ως ιατρική και οδοντιατρική ειδικότητα που απαιτεί τις γνώσεις της ιατρικής και της οδοντιατρικής επιστήμης.».

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'
ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ**

**Άρθρο 21
Έναρξη ισχύος**

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε επί μέρους διατάξεις του.